

Motion till riksdagen 2025/26:529

av **Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S)**

Etablering och utveckling av järnvägstekniska övningsanläggningar i Stockholm-Mälardalenregionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra etablering och utveckling av järnvägstekniska övningsanläggningar – och därmed utbildningar för järnvägsrelaterade yrken – i Stockholm-Mälardalenregionen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att människor ska kunna resa tryggt till arbete och studier, och för att företag ska kunna transportera varor effektivt, krävs en modern infrastruktur och en stark underhållsorganisation. Järnvägen binder samman stad och land, gynnar klimatomställningen och stärker konkurrenskraften. En välfungerande järnväg är en betydelsefull komponent för ett mer sammanhållet Sverige. Järnvägen är även ett klimatsmart transportmedel.

Men vår järnväg står inför en akut kompetensbrist. Tusentals nya medarbetare behövs de kommande åren för att klara både det löpande underhållet av dagens järnvägsnät och de stora investeringarna i nya spår och anläggningar. Behovet är särskilt påtagligt i Stockholm-Mälardalenregionen, där ungefär hälften av alla nyrekryteringar inom järnvägssektorn beräknas ske. Sju av tio nyanställningar av signaltekniker planeras här under de närmaste åren. Bristen på utbildad personal leder redan i dag till förseningar och fördröjningar av viktiga infrastrukturprojekt – projekt som är avgörande såväl för regional tillväxt som för den nationella klimatomställningen.

Mälardalsrådet beräknar att den samlade kompetensbristen inom samhällsbyggnad riskerar att kosta samhället upp till 25 miljarder kronor under en tioårsperiod och dessutom medföra uteblivna skatteintäkter på 5–9 miljarder. Det är resurser som istället hade kunnat användas till välfärd, fler jobb och försvar.

För att möta detta behöver utbildningar inom järnvägens bristyrken erbjudas där behoven är som störst. Att kunna utbilda sig nära sin framtida arbetsmarknad är en viktig jämlikhetsfråga – fler unga och vuxna ska ha möjlighet att utbilda sig oavsett bakgrund. I dag saknas tillräckliga järnvägstekniska övningsanläggningar i Stockholm-Mälarenregionen; utan sådana anläggningar riskerar kompetensbristen att bestå och förvärras.

Staten har ett tydligt ansvar för att hela Sverige ska fungera. I Stockholm-Mälarenregionen finns redan flera kommunala och regionala initiativ kring järnvägens kompetensförsörjning. Dessa initiativ behöver matchas med ett starkt engagemang från berörda myndigheter. Genom Mälardalsrådets samarbete kraftsamlar tio regioner redan för att bistå och samordna arbetet. För att skapa största möjliga nytta för Stockholm-Mälarenregionen och dess företag, utbildningsanordnare och studenter behöver regionernas kraftsamling matchas av staten.

Att investera i utbildning och övningsanläggningar är att investera i både människor och samhälle. Det är en politik för framtidens jobb, för ett Sverige som håller ihop och för ett järnvägsnät som klarar både dagens och morgondagens krav. Därför bör riksdagen ge regeringen i uppdrag att skyndsamt stödja etableringen av dessa anläggningar och säkerställa att nödvändig kompetens finns på plats i tid.

Caroline Helmersson Olsson (S)

Fredrik Olovsson (S)

Hans Ekström (S)

Sofia Amloh (S)